

אל תמהרו להתאכזב מהשקט מול איראן ☹️ זו הזדמנות פז אסטרטגית לישראל

written by רותי פינס פלדמן | 13.08.2026

על רקע התבטאויותיו של נשיא ארה"ב דונלד טראמפ בימים האחרונים על כך שארה"ב החליטה לקחת הפוגה מהמתקפות על איראן ולתת ללחץ הכלכלי לעשות את שלו, ניתן לומר כי אנו נמצאים בשלב חדש במערכה הכוללת מול איראן. מצב זה תקף גם עבור ישראל, שלמעשה נמצאת מאז אפריל בהפוגה מבצעית בלחימה הישירה מול טהרן.

ההיסטוריה מלמדת כי הפוגה במלחמה היא דבר שכית, המשרתת דווקא את הצד החזק ☹️ זה שנמצא ביתרון על היריב ☹️ ומשמשת אותו להתארגנות, הצטיידות בנשק וגיוס כוח אדם נוסף ואם תנוצל נכונה, יכולה להיות המפתח לפריצת דרך אסטרטגית מול איראן.

הדוגמה, אולי הכי משמעותית לגבי ישראל, היא שתי ההפוגות שהיו במלחמת יום העצמאות. ההפוגה הראשונה, שהייתה מ-11 ביוני עד ה-8 ביולי 1948, שימשה את ישראל לגיוס לוחמים מקרב עולים חדשים ☹️ כולל אנשי מח"ל (מתנדבי חוץ לארץ) וגח"ל (גיוס חוץ לארץ) ☹️ וכן להתארגנות ולקליטת ציוד ונשק רב מחו"ל ובעיקר מצ'כוסלובקיה. במשך ההפוגה הזו התבסס והפך צה"ל מארגון ה"הגנה" לצבא סדיר ומאורגן.

ההפוגה השנייה החלה ב-18 ביולי 1948 ולא נקבע לה מועד סיום רשמי, כך שהמלחמה נמשכה לאחר מכן באופן לא רציף. בארץ הייתה בזמנו התנגדות לא קטנה להפסקת הלחימה הזמנית שנכפתה על ידי מועצת הביטחון של האו"ם, מתוך מחשבה שהיא תועיל יותר לצבאות ערב הסדירים. אך לאמיתו של דבר, ההפוגות הועילו מאוד לישראל לנצח באופן ברור במלחמת השחרור, לכבוש שטחים מעבר לגבולות הסכם החלוקה ולהביא להקמת מדינת ישראל בגבולות 1949 (קווי שביתת הנשק) שהיו רחבים בהרבה מהצעת החלוקה.

במלחמת העולם השנייה, האנגלים והצרפתים למעשה לא נלחמו, והיו בהפוגת מלחמה כחצי שנה מהכרזת המלחמה עם גרמניה. הגרמנים ☹️ שבתחילת הדרך היה להם צבא קטן יותר ולא מוכן כראוי למלחמה מול צרפת ☹️ ניצלו את ההפוגה הזו (שכונתה "המלחמה המדומה", מאחר שמעולם לא הוכרזה באופן רשמי).

הם ניצלו את הזמן להתארגן, להמשיך להצטייד ולתכנן מתקפה אסטרטגית שהפתיעה את האנגלים והצרפתים. מתקפה זו הביאה להכרעה מהירה, לכניעת צרפת ולפינוי חיל המשלוח הבריטי מדנקרק ☹️ תוך השארת כל ציודו מאחור וכניעת עשרות אלפי החיילים שאבטחו את הפינוי.

תקופת ההפוגה הזו היא תקופה שיכולה להביא לישראל תועלת רבה. זה הזמן להסיק את המסקנות על האסטרטגיה שננקטה עד כה. המפתח לניצחון במערכה יכול מאוד להיות ניצול

נכון של ההפוגה שבה היא מצויה כעת, כפי שנאמר: "בתחבולות תעשה לך מלחמה" [2] לא רק כוח צבאי, אלא קודם כל מחשבה אסטרטגית נכונה. עליה לנצל את חלון הזמן הזה בצורה מרבית לגיבוש אסטרטגיות לחימה חדשות [2] כאלו שאולי יביאו להפלת המשטר האיראני.

משום כך, אין לישראל סיבה להתאכזב מכך שהעימות בין ארה"ב לאיראן אינו מסלים כעת, אל מול מדיניות אמריקאית שאינה החלטית; הסלמה כזו הייתה עלולה להוביל למערכה רחבה יותר ומבלי שיש בידינו פתרון שמוביל להכרעת משמרות המהפכה.

הקפאת המצב המבצעי מול איראן מעניקה לישראל חלון הזדמנויות חיוני גם להטמעת מערכות [2]נשק מתקדמות. במרכזן עומדת מערכת היירוט בליזר, "אור איתן" (לשעבר "מגן אור") שילובה של מערכת זו עשויה להוות [2] אך הטמעתה המבצעית טרם הסתיימה, [2]שפיתוחה הושלם פריצת דרך שתשנה את כללי המשחק לטובת ישראל.

רפאל ד"ר יובל שטייניץ, גם מערכת "כיפת ברזל" עברה שדרוגים [2]לצד זאת, כפי שחשף יו"ר שמהווים תפנית דרמטית, בייחוד לאור העובדה שעלות מיירט של כיפת ברזל מהווה כחמישה אחוזים בלבד מעלות מיירט של "חץ 3". אף שמוקדם לקבוע אם פיתוחים אלו יעמדו במבחן [2]המציאות ללא כשלים, ברור כי הזמן הניתן להבשלתם בתנאים של רגיעה יחסית, ולא תחת אש, פועל באופן מובהק לטובתנו.

המאמר נכתב יחד עם פרופ'אהוד פינס הינו פרופסור אמריטוס באוניברסיטת בן גוריון.

פורסם במעריב, בתאריך 13 באוגוסט 2026.

*הדעות המובעות בפרסומי מכון משגב הן על דעת המחברים בלבד.